

Proč slavíme Vánoce?

Autor:	Michal Šourek
Obsah:	Na konfirmační přípravce si konfirmandi si povídají s farářem o smyslu Vánoc; jejich rozhovor ilustrují tři vánoční scénky (Josef a Marie; pastýři a anděl; mudrci) a doplňují písničky
Hesla:	Vánoce, Ježíšovo narození
Biblický text:	Matouš 2, Lukáš 2
Obsazení:	Celkem 17 (některé role lze v případě potřeby kombinovat) Farář a 2 konfirmandi; Josef, Marie, osel, Matyáš, Rút (majitelé ubytování) pastýři 1-3, ovečka Ája, anděl (+ ev. další andělé); mudrci 1-3; hlas Bible (čtení)
Délka:	30 minut (s písničkami)
Rekvizity:	Stolek a 3 židle; kostýmy pro herce biblických příběhů; jesle s dítětem; reflektor
Scéna:	V pravé části pódia, u stolku, sedí farář a konfirmandi; vánoční scénky se odehrávají ve středu a v levé části pódia - konfirmandi s farářem zůstávají na scéně u stolku a dívají se. Na písni přicházejí všichni herci doprostřed pódia.
Poznámka:	Rozhovor faráře s konfirmandy spoluvymýšleli konfirmandi, z nichž jeden si pak s radostí zahrál faráře.

Úvod

Proč slavíme Vánoce? O čem to všechno je? Co je na Vánocích důležité a podstatné?

Za chvilku nám tu začne konfirmační příprava. Farář už je v kanceláři, konfirmandi dorazí za pár okamžiků. Dneska si budou povídat o Vánocích. Pozorně poslouchejte, ať si to také ujasníte, proč slavíme Vánoce.

KONFIRMAČNÍ PŘÍPRAVKA 1

(na scéně je stůl a tři židle, farář sedí u stolu, přicházejí konfirmandi, zdraví a sedají si ke stolu)

- Farář: Pěkně vás vítám zase po týdnu. Jak jste se měli?
- K1: Docela dobře.
- K2: Já taky.
- Farář: Dneska máme poslední konfirmační setkání před Vánocemi. A o Vánocích si dnes také budeme povídat. Teď si ale vezměte zpěvníčky. Co zazpíváme?
- K1: No, třeba nějakou písničku?
- K2: Třeba nějakou vánoční, když budou ty Vánoce.
- Farář: Děkuju za návrhy. Zazpíváme: Přiblížil se vánoční čas.

PÍSEŇ: PŘIBLÍŽIL SE VÁNOČNÍ ČAS

(všechny děti nastupují a zpívají;
po písni zůstávají na scéně konfirmandi s farářem a pokračují v rozhovoru)

KONFIRMAČNÍ PŘÍPRAVKA 2

- Farář: Vánoce. Spoustu věcí o Vánocích jistě víte. Co všechno k Vánocům patří?
- K1: Dáváme si dárky. A máme prázdniny ve škole.
- K2: Zdobíme vánoční stromek. Pečeme cukroví.
- K1: Díváme se na pohádky v televizi. A máme spoustu jídla.
- K2: Jíme kapra, i když nám to vůbec nechutná.
- Farář: To všechno se o Vánocích dělá. Ale proč je vlastně slavíme?
- K1: Připomínáme si, že se narodil Ježíš.

- Farář: Přesně tak. Slavíme Ježíšův příchod na tento svět. A připomínáme si, jaký smysl a význam to mělo a má i pro nás. Kdo neslaví Ježíšovo narození, ten neví, co jsou skutečné Vánoce.
- Odkud víme o Ježíšově narození?
- K1: Z Bible. Z evangelií.
- K2: Psali o tom Matouš a Lukáš.
- Farář: Je to tak. Každý rok si ten příběh o Vánocích znovu čteme a připomínáme. Napadá vás nějaká otázka, co byste potřebovali vysvětlit?
- K1: Mě by třeba zajímalo, proč se Ježíš narodil v Betlémě, když Josef s Marií bydleli v Nazaretu?
- K2: Jak se tam octli? Proč cestovali, když byla Marie těhotná? To tam byla nějaká dobrá porodnice?
- Farář: V té době právě probíhalo sčítání lidu. Římané chtěli vědět, kolik mají v Palestině obyvatel, aby mohli vybírat daně. A aby v tom byl nějaký systém, vymysleli, že se každý člověk musí nechat zaregistrovat ve svém rodném městě.
- Bible o tom říká:
- Bible: Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Tento první soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého rodného města.
- Také Josef se vydal z Galileje, města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě.

JOSEF A MARIE SE VYDÁVAJÍ NA CESTU

(na scénu přichází Josef a Marie a osel)

- Josef: Ano, Marie, je to povinné - a nedělají žádné výjimky. Těhotná nebo ne, mám svoje předpisy, říkal mi ten úředník. A že prý když jsem z Davidova rodu, můžu buď do Davidova města, nebo do vězení. Přitom nepovažuje za Davidovo město Jeruzalém, ale Betlém. Říkal jsem mu: Já se tam sice narodil, ale vždyť dneska tam už nikdo z naší rodiny nebydlí... Ale co pořídíš. Prý si můžu úplně svobodně vybrat: buď to do Betléma nebo do basy. Myslím, že Betlém je z těch dvou lepší možnost.
- Marie: Ale Josefe, do Betléma je to tak daleko! Několik dní cesty. Nevím, jestli to zvládnu!
- Josef: Jen se neboj, Marie, opři se o mě, spolu to zvládneme. Navíc máme ještě našeho osla.
- Osel: (hýká)
- Marie: Josefe, dítě se narodí každým dnem. Co když se narodí někde cestou?
- Josef: Právě to dítě mi, Marie, dodává největší odvalu. Bůh bude dítě chránit a s ním i nás. Je to přece jeho syn, jak nám to řekl anděl.
- Marie: Že je Bůh s námi, to vím, přesto se ale bojím.
- Josef: Jen žádný strach, Marie, Boží světlo je silnější, než moc temnoty.
- Marie: Určitě máš pravdu, Josefe.
- Josef: Půjdeme s vírou a nadějí. Ale i tak to bude hodně namáhavá cesta. Pojd', šedáčku, naložíme na tebe naše zavazadla. (nakládají věci na osla a odcházejí)
- Osel: (hýká)

PÍSEŇ: ŠEL JOSEF S MARIÍ

(všechny děti nastupují a zpívají;
po písni zůstává na scéně farář s konfirmandy, sedí u stolu, pokračují v rozhovoru)

KONFIRMAČNÍ PŘÍPRAVKA 3

- Farář: Vnější důvod, proč šli Josef s Marií do Betléma, bylo sčítání lidu kvůli daním. Ale mělo to ještě jiný, mnohem důležitější důvod. Ve Starém zákoně najdeme řadu proroctví o příchodu Mesiáše. Prorok Micheáš přímo říká, že Mesiáš bude z Betléma:
- Bible: A ty, Betléme efratský, ačkoli jsi nejmenší mezi judskými rody, z tebe mi vzejde ten, jenž bude vládcem v Izraeli, jehož původ je odpradáвна, ode dnů věčných.
- K1: Z Betléma pocházel král David.
- K2: To byl největší a nejlepší izraelský král.
- Farář: A Král celého světa, Spasitel a Zachránce, Ježíš Kristus, se taky narodil v Betlémě, přesně, jak to předpověděli proroci.
- Bible o tom říká:
- Bible: Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechem.

JOSEF A MARIE V BETLÉMĚ

- (Josef a Marie, spolu s oslem, přicházejí na scénu)
- Josef: Podívej, Marie, už jsme tady, tohle je Betlém. Někde se ubytujeme.
- Marie: Zkusíme to třeba tamhle. Ten penzion vypadá docela dobře.
(jdou směrem k penzionu, před ním stojí majitel)
- Matyáš: Jak to tak vypadá, budete už brzo rodit, mladá paní. Najděte si nějakou střechu nad hlavou! Ať se vám to dítě nenarodí na ulici.
- Marie: Přesně kvůli tomu jdeme sem k Vám.
- Josef: Nemáte pro nás nějaké ubytování?
- Matyáš: Tady? U nás! Ne, ne, to nejde! My máme úplně plno, do posledního místa. A v takovém stavu bych vás neubytoval, ani kdybych místo měl. Zkuste to někde jinde.
- Marie: Co budeme dělat? (pláče, Josef jí podpírá)
- Josef: Pojd', Marie, něco se určitě najde. Neztrácej víru. (přecházejí jinam)
- Rút: (sedí u stolu, uvidí Josefa a Marii a vyběhne ven)
Hej, vy dva! Vypadáte hodně unaveně. Jdete z daleka? Nepotřebujete něco?
- Josef: Jsme z Nazaretu a už několik dní jsem na cestě. Jsme unavení a potřebovali bychom nějaké ubytování, ale všude je plno. Nemůžete nám nějak pomoci?
- Rút: Dům máme malý, navíc je u nás návštěva... Ale - máme vzadu za domem stáj. Je tam sláma, a od zvířat je tam teplo. Kdyby vám to stačilo, ráda vás tam zavedu.
- Josef: Moc rádi to přijmeme.
- Marie: Děkujeme.
- Rút: (Rút ukazuje Josefovi a Marii cestu do stáje, ti se tam ukládají - uprostřed scény; ostatní děti nastupují na písničku kolem nich)

PÍSEŇ: KDYŽ NA SVĚTĚ SMUTNO BYLO

(po písni zůstávají na scéně konfirmandi s farářem a pokračují v rozhovoru)

KONFIRMAČNÍ PŘÍPRAVKA 4

- Farář: Takhle přišel na svět Boží Syn. Narodil se v Betlémě, ve stáji, místo do postýlky ho položili do žlabu pro dobytek. A první, kdo se mu přišel poklonit, byli betlémští pastýři. Obyčejní, prostí a nevzdělaní lidé.
- K1: Boží Syn - a narodí se ve stáji, klaní se mu pastýři? Není to trochu divné?
- K2: V královském paláci se narodit nemohl, ten byl v Jeruzalémě a ne v Betlémě. No a někdo se mu musel přijít poklonit jako první.
- K1: Nemohl to ale být někdo „normální“? Třeba kněží z Jeruzaléma? Nebo nějaká místní honorace, například pan starosta s manželkou?

- K2: Prostě to byli pastýři. Asi proto, že se o tom dověděli jako první.
- K1: A jak se o tom vůbec dověděli? Jestli byli s ovceci někde na pastvě na kopcích, tak nemohli tušit, co se děje v Betlémě.
- K2: Pastýřům to přece řekli andělé.
- Farář: Přesně tak. Pastýři hlídali ovce na kopcích nad Betlémem a uprostřed noci najednou uviděli světlo a anděly, kteří jim přišli vyřídit radostnou novinu, že se jim narodil Spasitel.
- Bible o tom říká:
- Bible: A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozžářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.“

PÍSEŇ: RADUJTE SE S NÁMI

(po písni zůstávají na scéně pastýři, pospávají, světlo potemní)

BETLÉMŠTÍ PASTÝŘI

- Anděl: (do šera najednou zasvítí světlo, po scéně proběhne anděl - a světlo zase zhasne)
- Pastýř 1: Hej, probud'te se! Něco jsem zahlédl!
- Pastýř 2: (probouzí se, sedá si) Kde, prosím tě?
- Pastýř 3: (probouzí se, sedá si) Co to bylo?
- Pastýř 1: Nahoře na nebi! (ukazuje) Nějaké světlo!
- Pastýř 2: (rozhlíží se, nic nevidí) Asi se ti něco zdálo!
- Pastýř 3: Nebo si z nás děláš legraci a budíš nás jen tak?
- Pastýř 1: Vůbec ne, opravdu jsem něco viděl!
- Pastýř 2: Kde máme ovce?
- Pastýř 3: Uklidni se! Všechny spí!
- Ovce Ája: Až na mě! Já nespím! Já se bojím!
- Pastýř 1: Proč nespíš, Ájo?
- Ovce Ája: Já se bojím! Já to taky viděla!
- Pastýř 2: Co jsi viděla?
- Ovce Ája: To světlo na nebi. Něco tam letělo!
- Pastýř 3: Neblázni, Ájo, co by tu tak asi letělo?
- Pastýř 1: (světlo se rozsvěcí) Zase je to tady! Viděli jste to?
- Anděl: (přichází anděl, zůstává stranou; světlo sílí)
- Ovce Ája: Já to říkala! Táhle někdo stojí! Já se bojím! (schová se)
- Pastýři: (ustrášeně se schoulí na zem, anděl přijde k nim, je plně osvícený)
- Anděl: Nebojte se! Jsem Boží posel, anděl, a říkají mi Gabriel. Přišel jsem za vámi, abych vám oznámil velikou a radostnou novinu: V Betlémě se vám dnes narodil Zachránce, Spasitel! Je to Mesiáš, Kristus.
- Pastýř 1: Cože to říkáš?
- Pastýř 2: Že se nám narodil Spasitel? Nám?
- Pastýř 3: V Betlémě? V naší vesnici?
- Anděl: Jak jsem řekl. A vy jste, kromě rodičů, první, kdo to ví.
- Ovce Ája: (vyleze z úkrytu) Narodil se nám Spasitel! Sláva!
- Anděl: Ano, Ájo, narodil se Spasitel světa. A já ohlašuji radost a naději pro všechny lidi na celém světě.
- Andělé: (zpívají Gloria; po dozpívání andělé zmizí, světlo potemní)
- Pastýř 1: Tak to bychom se na toho Spasitele měli jít podívat.

- Pastýř 2: A poklonit se mu.
 Pastýř 3: Pojd'me raději hned, at' nás někdo nepředběhne.
 (pastýři se zvedají a společně s Ájou odcházejí)

PÍSEŇ: KAMPAK TO SPĚCHÁTE, PASTÝŘOVÉ

(všechny děti nastupují a zpívají;
 po písni zůstávají na scéně konfirmandi s farářem a pokračují v rozhovoru)

KONFIRMAČNÍ PŘÍPRAVKA 5

- Farář: Pastýři uvěřili tomu, co jim anděl řekl. A šli se poklonit děťátku v jeslích. Evangelista Lukáš o tom napsal:
- Bible: Jakmile andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: „Pojd'me až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil.“ Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to děťátko položené do jeslí.
- Farář: Evangelista Matouš nám popsal jinou důležitou informaci z vánočního příběhu. Vypráví o mudrcích z Východu.
- K1: To byli ti tři králové? Byli tři, nebo ne?
- K2: Jak na to přišli, že se narodil Spasitel? Taky se jim ukázal anděl, jako pastýřům?
- K1: Vyčetli to z hvězd. Vzpomínáš si přece na tu hvězdu?
- K2: Odkud vlastně byli? Jestli byli někde zdaleka, stálo jim to za to, podniknout takovou dlouhou cestu? Jen aby viděli nějaké malé dítě?
- Farář: Nevíme, kolik jich bylo a odkud přesně byli. Pravděpodobně z Mezopotámie. Byli to hvězdáři, kteří podle běhu hvězd vysvětlovali dění na zemi. A jedna velmi zvláštní hvězda jim řekla, že se narodil nový král.
 Proč se vydali na tak dlouhou cestu? Možná nám to řeknou sami.

MUDRCI Z VÝCHODU

- (mudrci přicházejí na scénu)
- Mudrc 1: Říkají o nás, že jsme byli králové. Král se nikdy nikomu neklaní. My jsme se Ježíši poklonili, protože je to větší král, než jsme my.
- Mudrc 2: Říkají o nás, že jsme byli hvězdáři, schopní číst z dráhy hvězd, co se stane na zemi. Přišli jsme se poklonit Ježíši, protože on je Stvořitel hvězd, který přišel na zemi.
- Mudrc 3: Říkají o nás, že jsme byli moudří muži, učení a zkušení. Přišli jsme se poklonit Ježíši, protože všechna moudrost světa nemůže obsáhnout moudrost tohoto dítěte.
- Mudrc 1: Ježíš Kristus je Král králů a Pán pánů.
- Mudrc 2: Ježíš Kristus je Stvořitel vesmíru.
- Mudrc 3: Ježíš Kristus je cesta, pravda a život.
- Mudrci 1-3: Ježíš Kristus je Spasitel světa.

PÍSEŇ: JAK ZA STARÝCH DÁVNÝCH LET

(všechny děti nastupují a zpívají; Josef s Marií sedí u jeslí vpředu uprostřed; po písni pastýři a mudrci pokleknou kolem jeslí z obou stran, konfirmandi s farářem stojí za nimi a osloví obecnost)

KONFIRMAČNÍ PŘÍPRAVKA 6

- K1: Doufáme, že si to budete pamatovat, stejně jako my:
- K2: Vánoce neslavíme kvůli vánočnímu stromku a cukroví.
- K1: Ani kvůli dárkům nebo řízkům z kapra, ani kvůli svíčkám a koledám.
- Farář: Vánoce neslavíme ani kvůli tomu, abychom nalákali jednou za rok do kostela víc lidí.
- K1: I když nás těší, že je vás tu dneska hodně.

- K2: A doufáme, že vás uvidíme dřív, než zase za rok.
Farář: Proč slavíme Vánoce?
K1: Vánoce slavíme proto, že Bůh splnil svá zaslíbení a poslal na svět Zachránce, Mesiáše.
K2: Ježíš Kristus přišel, aby nás zachránil od hříchu, od ďábla i od smrti.
Farář: Každý, kdo uvěří v Ježíše Krista, získává věčný život v Božím království.
K1: Proto slavíme Vánoce. Oslavujeme příchod Ježíše Krista, našeho Spasitele.
K2: Oslavujte a radujte se s námi.
Ája: Radujte se s námi.
Všichni: Radujte se s námi.

POJĎTE RYCHLE K BETLÉMU (HA 76)

(děti zpívají, po písni odcházejí všichni herci z jeviště)

DOVĚTEK: PROČ SLAVÍME VÁNOCE? (KÁZÁNÍČKO O SMYSLU VÁNOC)

© Michal Šourek (michal.sourek@evangnet.cz), 2019
V případě uvedení hry, informujte, prosím, autora,
kdy a kde byla hra použita, výměnou za volné použití hry.

PÍSNĚ

1. Přiblížil se vánoční čas, přivítejme Pána.
Připojte se, nešetřte hlas, přivítejme Pána. Přivítejme Pána.
 2. Ještě jednou vrátí se k nám, vyhlížejte Pána.
Tehdy bude všem lidem znám, vyhlížejte Pána. Vyhlížejte Pána.
-
1. Šel Josef s Marií, manželkou svou, šel Josef s Marií zimou a tmou.
Šel Josef s Marií, která sténá. Šel Josef s Marií do Betléma.
 2. V Betlémě přemnoho nocujících, v Betlémě pusto je na ulicích.
V Betlémě našlo se místo v chlévě. V Betlémě zrodil se Vládce země.
 3. Zpívejme s anděly díkůvzdání, zpívejme a hrejme bez váhání.
Zpívejme vesele velcí, malí, zpívejme a hrejme na cimbály!
-
1. Když na světě smutno bylo, že už lásky není,
děťátko se narodilo lidem k potěšení.
- R: Do jeslí jej vložila, plénkami obvinula,
do jeslí jej položila matka Maria.
2. Když na světě lidem zbylo bez naděje zoufat,
děťátko se narodilo, aby mohli doufat. *Ref.*
 3. Když na světě v Boží dílo dávno víra zbledla,
děťátko se narodilo, růžička nám vzkvetla. *Ref.*
 4. A když lidem zazářilo světlo v noční chvíli,
děťátko se narodilo. Vítej, Pane milý. *Ref.*
-
- Gloria, gloria, in excelsis Deo,
Gloria, gloria, haleluja.
-
1. V noci tmavé, hvězda plane, znějí slavné chvály,
že Bůh věčný, nekonečný, stal se člověkem.
- R: Všichni se radují, andělé prozpěvují.
Radujte se s námi, radujte se s námi.
2. V noci tmavé, hvězda plane, znějí slavné chvály.
Poznal bídu svého lidu Ježíš, Kristus Pán!
 3. V noci tmavé, hvězda plane, znějí slavné chvály.
Slyšte větu, jež zní světu: Narodil se vám!
-
1. Kampak to spěcháte, pastýřové? Co je to za hvězdu v noci tmavé?
My jdeme k Betlému, k děťátku malému,
jdeme mu zazpívat písně nové.
 2. Kdo vám to oznámil v noční chvíli, že jste své ovečky opustili?
Zpívali andělé na nebi vesele,
že se nám narodil Ježíš milý.
 3. Kdo vám to oznámil, povězte nám? Proč všichni dary mu nesete tam.
To dítě, Boží Syn, přišlo nás z našich vin
vykoupit, zachránit - on je náš král!
 4. Ó milí pastýři, smíme též jít děťátku v jesličkách se poklonit?
Pospěšte, pojd'te tam! Vždyť všeho světa Pán
chce i vás všechny teď u sebe mít!

1. Jak za starých, dávných let za hvězdou se dali v svět mužové, jež zdaleka vedla touha odvěká, tak my chceme, Pane, jít, kam nás povede tvůj svit.
2. Jako oni spěchali, Krále svého hledali, aby klekli u jeslí, dary své mu přinesli, tak i my ho hledáme, dary své mu skládáme.
3. Jako oni v chudou stáj nesli, co dal světa kraj nejdražšího v klenotech, tak my chceme v životech nejdražší mu skvosty dát, Pána svého zvyšovat.
4. Kriste, Pane života, spravuj nás tvá dobrota, poutí našich zdejších cest rač nás milostivě vést, na konec pak doved' tam, kde jsi hvězdou, sluncem sám.

1. Pojd'te rychle k Betlému, pojd'te rychle tam.
K Pánu narozenému, pojd'te ze všech stran!
- R: Klaňte se a čest mu dejte, k Boží chvále zazpívejte
vy i celé stvoření! Přišlo lidem spasení.
2. V jeslích leží děťátko, ten nebeský Král.
Premilé nemluvněátko Bůh nám z lásky dal.
 3. Králi slávy, Ježíši, všechno v rukou máš.
Dej nám pokoj v své říši, Spasiteli náš!